

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Justitie
L.G. Smith Boulevard 76
Alhier.

L.G. Smith Boulevard 8
Oranjestad, ARUBA
T: (297) 583 3972
F: (297) 583 4012
E: info@rva.aw
W: www.rva.aw

Uw brief: 3 oktober 2014
Uw kenmerk: LV-14/0023
Datum: 29 oktober 2014
Kenmerk: RvA 144-14

Onderwerp: Ontwerp-Landsverordening houdende bijzondere voorzieningen ten aanzien van de pensioenregeling voor ambtenaren, gewezen ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede houdende afwikkeling van een aantal sociale zekerheidsschulden

Naar aanleiding van bijgaande aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsverordening houdende bijzondere voorzieningen ten aanzien van de pensioenregeling voor ambtenaren, gewezen ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede houdende afwikkeling van een aantal sociale zekerheidsschulden, moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Met het ontwerp wordt in de eerste plaats beoogd bijzondere voorzieningen te treffen ten aanzien van de pensioenregelingen voor overheidswerknemers en daarmee gelijkgestelden; dit met het oog op het belang van een gewaarborgde voortzetting van deze pensioenregelingen alsmede ter verbetering van de precaire financiële situatie van het Land. De Raad maakt ondermeer opmerkingen over de rechtmatigheid en de motivering van de voorgestelde aanpassingen van de pensioenregelingen voor overheidswerknemers en daarmee gelijkgestelden.
2. De voorgestelde hervorming van de pensioenregeling voor overheidswerknemers is onderwerp van overleg tussen de betrokken ministers en de vakbonden in de (semi) publieke sector geweest. Dit heeft geleid tot een op 28 mei 2014 met die bonden overeengekomen bilateraal akkoord (hierna: Bilateraal akkoord). Dit Bilateraal akkoord vormt de basis voor de voorgestelde wijzigingen in de pensioenregelingen voor overheidswerknemers. De Raad constateert dat nagenoeg alle vakbonden in de (semi) publieke sector het Bilateraal akkoord hebben ondertekend.¹ Hiermede is een breed draagvlak geschapen voor het grootste deel van de voorgestelde maatregelen.
3. Ten aanzien van de beoordeling van de rechtmatigheid van de voorgestelde maatregelen is met name van belang of in deze geen ongerechtvaardigde inbreuk wordt gemaakt op het in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) neergelegde recht op het ongestoord genot door een persoon of rechtspersoon van zijn eigendom. Terecht wijdt de memorie van toelichting daar een omstandige beschouwing aan.² De Raad is van oordeel dat deze motivering de voorgestelde pensioenmaatregelen kan dragen voor zover het de thans nog werkzame overheidswerknemers en daarmee gelijkgestelden betreft.

---

¹ Slechts de Sindicato di Trahadornan di Telecomunicacion Aruba (STT) heeft gemeend niet tot ondertekening over te moeten gaan.

² MvT, p. 7-21.

4. Het ontwerp voorziet echter ook in een aanpassing van de uitkeringen aan overheidsgepensioneerden. Voorgesteld artikel 13 bepaalt dat, vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van het ontwerp, geen uitkeringen aan overheidsgepensioneerden worden gedaan die verband houden met vigerende en toekomstige aanpassingen van de bezoldigingen, uitkeringen, toelagen of toeslagen van ambtenaren. Vanaf de datum van inwerkingtreding van het ontwerp zal aan de overheidsgepensioneerden derhalve niet langer de zogenoemde gelijke bedragen worden uitgekeerd.

Deze maatregel was geen onderdeel van het bilateraal akkoord. De Raad is derhalve van mening dat het hiervoor geconstateerde brede draagvlak voor de voorgestelde maatregelen niet op voorhand opgaat voor de alhier voorgestelde maatregel. De - naar is gebleken - ontstane onrust bij de desbetreffende groep overheidsgepensioneerden, getuigt daarvan.

De Raad mist voorts een toetsing van deze maatregel aan artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. Dit bevreemdt de Raad vanwege het feit dat dit wel is geschied ten aanzien van de maatregelen die zullen gelden voor de actief dienende ambtenaren en gelijkgestelden.

5. Bezien dient derhalve te worden of de betreffende uitkeringen voor de overheidsgepensioneerden zijn te beschouwen als een eigendomsrecht in de zin van artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. Indien het antwoord op deze vraag bevestigend luidt, dient een oordeel te worden gevormd over de vraag of de maatregel: een inmenging vormt op het eigendomsrecht, het karakter van de eigendom (saanspraak) (*essence of the right*) wordt aangetast en of de inmenging te rechtvaardigen is.

Naast deze verdragsrechtelijke toetsing rest tevens de vraag of het Land op grond van opgewekt vertrouwen (de betreffende uitkeringen zijn immers reeds in het verleden gedaan) geconfronteerd kan worden met rechtsacties ter zake. Hierbij is tevens van belang dat inzichtelijk wordt gemaakt of de betreffende uitkeringen een indexeringscomponent voor de overheidsgepensioneerden bevatten. Indien hiervan sprake is dan zal bij het stopzetten van de uitkering ook de gehele of gedeeltelijke compensatie voor koopkrachtverlies (in het verleden) verdwijnen.

De Raad acht de motivering van de voorgestelde maatregel op voornoemde onderdelen niet toereikend en acht het noodzakelijk dat in de memorie van toelichting een nadere beschouwing ter zake wordt opgenomen.

6. In artikel 4, onderdeel B, van het ontwerp wordt een wijziging van artikel 9, derde lid, van de Landsverordening ondernemingspensioenfondsen (AB 1998 no. GT 17) voorgesteld. De Raad merkt op dat artikel 9 van de Landsverordening ondernemingspensioenfondsen geen derde lid kent en heeft de indruk dat de verwijzing naar de Landsverordening privatisering APFA (AB 2005 no. 30) bedoeld is en adviseert derhalve voornoemde wijzigingsbepaling te herzien. Inhoudelijk begrijpt de Raad de correctie van artikel 1 van de Landsverordening ondernemingspensioenfondsen teneinde reeds bestaande situaties in stand te kunnen houden. Uit de toelichting op artikel 4, onderdeel B, blijkt dat de regering thans, tenminste voor het APFA, voorstaat om ook in de toekomst toe te staan dat ondernemingen uit meerdere sectoren bij eenzelfde pensioenfonds aangesloten mogen zijn. Niet valt in te zien waarom dit slechts voor het APFA zou gelden terwijl in de praktijk ook andere pensioenfondsen hierbij gebaat zijn vanwege de schaalvergroting (bijvoorbeeld door fusies van pensioenfondsen). De Raad acht het noodzakelijk dat in de memorie van toelichting een nadere beschouwing ter zake wordt opgenomen.

7. Op pagina 22 van de memorie van toelichting wordt gesteld dat het bedrag dat het Land zal storten bij het APFA teneinde de dekkingsgraad van het fonds op 100% te brengen Afl. 180 miljoen zal bedragen. De ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2014 - waarover de Raad op 22 oktober advies uitbracht³ - bepaalt dit bedrag echter op Afl. 170

---

³ Advies van 22 oktober 2014, kenmerk RvA 142-14.

miljoen. In de toelichting ware dan ook het stortingsbedrag zoals opgenomen in de suppletoire begroting over het dienstjaar 2014 op te nemen.

8. Op pagina 30 van de memorie van toelichting wordt abusievelijk verwezen naar voorgesteld artikel 2, onderdeel I. Het betreffende artikel kent echter geen onderdeel I. Bedoeld zal zijn te verwijzen naar artikel 2, onderdeel G.

9. Voorstellen voor redactionele verbeteringen zijn in de marge van de memorie van toelichting aangegeven.

De Raad kan zich derhalve voor het overige met de doelstelling en de inhoud van het onderhavige ontwerp verenigen en geeft u mitsdien in overweging het aan de Staten aan te bieden, nadat met het voorgaande rekening is gehouden.

De Adjunct-secretaris,

De Voorzitter,

---

mr. A. Braamskamp

---

mr. F.M. d.l.S. Goedgedrag